

DAGTILBUDS- KONFERENCE 2022

KVALITET I DAGTILBUD

31. maj 2022
ODEON i Odense

KL

KVALITET I DAGTILBUD

Den styrkede pædagogiske læreplan med det pædagogiske grundlag udgør fundamentet for de danske dagtilbud. Kommuner og dagtilbud har siden juli 2018 arbejdet med at implementere og virkeliggøre den styrkede pædagogiske læreplan. Evalueringen af den styrkede pædagogiske læreplan viser, at der er behov for at arbejde fokuseret med en række områder i læreplanen fx faglig ledelse, evalueringskultur og stærke børnefællesskaber. Evalueringen viser også, at de sidste mere end to år med COVID-19 har sat arbejdet under pres.

Dagtilbudskonferencen 2022 sætter fokus på det videre arbejde med at virkeliggøre og omsætte den styrkede pædagogiske læreplan med det pædagogiske grundlag samt det generelle arbejde med at løfte kvaliteten i dagtilbud. Konferencen samler op på de sidste års erfaringer og drøfter de næste skridt med forskere, praktikere og politikere. Evalueringskultur, faglig ledelse, stærke børnefællesskaber og det tværgående samarbejde samt forældresamarbejde er nogle af de temaer, som blandt andet fylder i det fremadrettede arbejde.

Samtidig sætter konferencen fokus på, hvordan arbejdet bidrager til at løfte kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer mere generelt, og hvilken værdi det skaber for børnene nu og på den lange bane.

08.00 Morgenmad og besøg i standene

09.00 Velkomst

Introduktion til dagens tema og kort status på arbejde med centrale og aktuelle dagsordner, herunder minimumsnormeringer, tilsyn, justering af pædagoguddannelsen samt ny kvalitetsundersøgelse mv.

Peter Pannula Toft, Børn og skolechef, KL

09.15 Den styrkede pædagogiske læreplan – evaluering og det videre arbejde

Et bredt flertal i Folketinget vedtog i 2018 den styrkede pædagogisk læreplan. Læreplanen er netop blevet evalueret af Danmarks Evalueringsinstitut. Oplægget præsenterer hovedresultaterne fra evalueringen og viden om, hvordan kommuner og dagtilbud har arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan. Evalueringen viser, at der særligt er behov for øget fokus på evalueringskultur og børn i udsatte positioner. Evalueringen peger også på, at der er behov for at styrke forvaltningens understøttelse af det videre arbejde med disse områder og den styrkede læreplan generelt. Oplægget giver desuden inspiration til det videre arbejde.

Christina Barfoed-Høj, direktør, Danmarks Evalueringsinstitut

09.45 De næste skridt i arbejdet med at udvikle kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer i dagtilbud

Den styrkede pædagogiske læreplan er nu blevet evalueret, og den peger blandt andet på, at videreudviklingen af de pædagogiske læringsmiljøer kræver faglig ledelse og understøttelse fra forvaltning og decentrale ledere. KL har inviteret BUPL's lederforening og Børne- og Kulturchefforeningen til en dialog om perspektiverne i evalueringen og til at drøfte de næste skridt i det videre arbejde med fx stærke børnefællesskaber, faglig ledelse, evalueringskultur, leg mv. *Merete Villsen, formand for dagtilbudsnetværket, Børne- og Kulturchefforeningen, Eva Munck Immertreu, formand, BUPL's lederforening og Peter Pannula Toft, børn og skolechef, KL*

10.15 Kaffepause

10.45 Kvalitetsudvikling og evalueringskultur gennem faglig ledelse

Med den styrkede pædagogiske læreplan er dagtilbuddets ledelse blevet tildelt en særlig opgave med at etablere en evalueringskultur, der bidrager til løbende forbedring af det pædagogiske læringsmiljø. Dette kræver, at der i det enkelte dagtilbud skabes et grundlag for samarbejde, involvering, samskabelse og forbedring. Ligeledes kræver det udvikling af kompetencer til analyse og refleksion over egen og fælles praksis, samt nysgerrighed i forhold til, hvilken ny viden og læring en forbedret praksis kalder på, samt hvilke praksisser der evt. skal aflæres som resultat af en manglende virkningsfuldhed. Dagtilbuddets evalueringskultur kan derfor også siges at være en kultur for læring og praksisudvikling. I oplægget præsenteres forskellige opmærksomhedspunkter og greb i forhold til dette arbejde.

Line Skov Hansen, studielektor, Læring og Forandringsprocesser, Aalborg Universitet

11.15 Veje til stærke børnefællesskaber

At være deltager i børnefællesskaber har stor betydning for børns udvikling, læring og trivsel. Det er derfor en vigtig pædagogisk opgave at sikre, at alle børn har adgang til de eksisterende fællesskaber og samtidig støtte alle børn i at lære at magte at være deltager. Der er tale om en kompleks opgave, som forudsætter mange forskellige former for viden, kompetencer og erfaring. Det pædagogiske personale kan løfte en stor del af opgaven, men det er også nødvendigt at arbejde sammen med andre faggrupper, hvis det skal lykkes at skabe stærke børnefællesskaber, som alle børn magter at deltage i. Et centralt element heri bliver at se nærmere på, hvilke pædagogiske indsatser, der kan styrke fællesskaberne for alle børn. Ligeledes bliver det relevant at se på eventuel organisering, der kan bidrage til inklusion og som forebyggelse til segregering.

Janne Hedegaard, leder af Forskning og Udvikling, Københavns Professionshøjskole

12.00 Frokost

13.00 Temamøder – runde 1

13.45 Pause/transport

14.00 Temamøder – runde 2

14.45 Kaffepause

15.10 Den gode opstart i daginstitutionen fordrer etablering af en omsorgskæde mellem hjem og daginstitution

Det pædagogiske arbejde i daginstitutionerne har de senere år været influeret af tidlige indsatser og bestræbelser på at sikre, at alle børn får en god start på livet og dermed en god start i daginstitutionen. Det har medført et øget fokus på at etablere et godt og tillidsfuldt forældresamarbejde allerede fra første møde. Oplægget belyser, hvordan forældresamarbejdet er afhængig af en åben og nysgerrig udforskning af perspektiver på børns hverdagsliv. Denne udforskning kan imidlertid vanskeliggøres i bestræbelsen på tidligst muligt at opspore tegn på udsathed i børns liv. Ønsker vi et tillidsfuldt forældresamarbejde, må der etableres en omsorgskæde mellem hjem og daginstitution, hvor pædagogers viden om børns perspektiver og familiers livsførelse inddrages.

Cristina Munck, ph.d. & lektor, Københavns Professionshøjskole

15.55 Tak for i dag

TEMAMØDER

1. Kompetencer til arbejdet med tilsyn

Tilsynets formål om både kontrol og kvalitetsudvikling stiller særlige krav og forventninger til den tilsynsførende pædagogiske konsulent. Myndighedsopgaven kalder på kompetencer til at forstå, fortolke og omsætte lovgivning til en lokal kommunal tilsynspraksis. Det forventes også, at den tilsynsførende konsulent navigerer i det kommunale fortolknings- og råderum, som lovgivningen rummer. I oplægget gives et bud på, hvordan det skærpede krav om brug af data også kalder på særlige dataliteracykompetencer, mens kommunikative kompetencer er afgørende i samarbejdet med andre aktører i og omkring dagtilbuddet, hvis tilsynets indsigter og fund reelt skal bidrage til en forbedring af den pædagogiske praksis og leve op til tilsynets formål om kvalitetsudvikling. Det kræver ligeledes en forvaltning, der har kompetencer til at understøtte læringsudvikling. Susanne Harder sætter med udgangspunkt i egne praksiserfaringer med competenceudvikling på dagtilbudsområdet fokus på nogle af de særligt afgørende kompetencer hos den tilsynsansvarlige konsulent.

Susanne Harder, chefkonsulent, Komponent

2. Børneperspektiver og børns perspektiver

Børns perspektiver er et vigtigt element i den tidlige forebyggende indsats. Aalborg kommune har i en årrække haft fokus på forebyggelse og tidlig indsats. De har blandt andet iværksat Sammen om trivsel – en model for tidlig opsporing, som er ved at blive implementeret på hele 0-6 års området. Med modellen ønsker kommunen at styrke den tidlige opsporing blandt andet via systematiske trivselsevalueringer af alle børn. I processen med at implementere modellen har de arbejdet med at skabe tydelige sammenhæng til den styrkede pædagogiske læreplan og blandt andet arbejdet med at inddrage såvel forældreperspektiv som børneperspektiv i opsporingsarbejdet. Temamødet vil have fokus på, hvordan børns perspektivet bliver inddraget i den tidlige opsporing som grundlag for at udvikle læringsmiljøerne og for at fastholde trivsel.

Annette Toft, Udviklingskonsulent, Fagcenter Børn og Unge – Dagtilbud og Mia Lønsmann Skole, konsulent, Fagcenter for Sammenhæng og Kvalitet, Aalborg Kommune

3. En fremtid med fuldtid i daginstitutioner

På tværs af landets kommuner bliver det sværere og sværere at rekruttere den nødvendige arbejdskraft. Det gælder også på børneområdet. Samtidig er halvdelen af medarbejderne i landets daginstitutioner ansat på deltid. Der er derfor et væsentligt rekrutteringspotentiale forbundet med at få flere medarbejdere op i tid eller på fuldtid. I "En fremtid med fuldtid" arbejder KL og Forhandlingsfællesskabet sammen med 26 nøglekommuner om at ændre en udbredt deltidskultur på bl.a. dagtilbudsområdet for at få flere medarbejdere op i tid. Oplægget sætter fokus, hvad der skal til for, at flere medarbejdere kan tilbydes - og vælger - at gå op i tid, samt hvilke barrierer der står i vejen, og hvordan de kan overkommes.

Malene Haarder, partskonsulent i "En fremtid med fuldtid", Forhandlingsfællesskabet, Janne Sørensen, partskonsulent i "En fremtid med fuldtid", KL, Gitte Svane – Daglig pædagogisk leder i Børnehuset Søhus, Odense Kommune og Mette Smidt Hvergel – TR for BUPL i Nord og pædagog i Børnehuset Lumby, Odense Kommune

4. Legepædagogik, legedeltagelse og rammesætning af legemiljøer

Rammesætning, inspiration og deltagelse i forhold til børns leg er centrale elementer i udviklingen af en legepædagogik, som ønsker at udvikle levende og lærerige legemiljøer i forlængelse af læreplanens pædagogiske grundlag. Legenes indhold af eksperimenter, børneinitiativ, social interaktion og meningsdannelse gør det svært at positionere sig som voksen, der inspirerer og understøtter legen. "Guided leg" kan måske være med til at udvikle den daglige legepædagogiske praksis. Oplægget bygger på de foreløbige erfaringer fra LEGO-finansieret projekt: "Legende læring – sammenhæng for 4-9-årige børn", som er i gang i 6 kommuner.

Søren Schmidt, Cand. Psych., Life-lab

5. Pædagogisk kvalitet i dagplejen (PKD)

Projektet undersøger effekten af indsatsen "Pædagogisk kvalitet i dagplejen (PKD)" i danske dagplejer for børn mellem 0 og 2 år. Udgangspunktet for projektet er, at det er gennem nære sociale relationer og interaktioner, at barnets udvikling, trivsel og dannelse sker. Projektet har derfor særligt fokus på at udvikle arbejdet med omsorg, leg, læring og dannelse. Som professionel har man brug for faglige input og for at mødes med kolleger om ideer og erfaringer, og det er en central del af projektet at understøtte dette. Praksislæringsforløbet tager udgangspunkt i et aktionslæringsperspektiv. PKD gennemføres i et 2-årigt forløb med støtte fra TrygFonden. Oplægget bygger på foreløbige erfaringer med projektet.

Bente Jensen, professor, DPU Aarhus Universitet, Anette Madelung Skøtt Kristensen, specialpædagogisk konsulent og Marie-Luise Schmidt Junker, pædagogisk leder af dagplejen distrikt Fjordbakke, Fredericia kommune

6. Stærke børnefællesskaber

Med den styrkede pædagogiske læreplan og det fælles pædagogiske grundlag kom udsatte børns trivsel og læring i højere grad i fokus på dagtilbudsområdet. Det er nu et lovkrav, at det fremgår af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes. Det fremgår også, at al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Hvad betyder arbejdet med at sikre børn lige deltagelsesmuligheder i dagtilbud? Hvor ligger udfordringerne? Og hvordan kan kommunerne sikre arbejdet med at skabe stærke børnefællesskaber for alle børn?

Line Buer Bjerre, Seniorrådgiver, Danmarks Evalueringsinstitut og Dina Celia Madsen, Områdechef, Danmarks Evalueringsinstitut

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Sted

Odeon, Odeons Kvarter 1, 5000 Odense C

Start

Tirsdag den 31. maj 2022 kl. 08.00

Officiel velkomst kl. 09.00

Slut

Tirsdag den 31. maj kl. 16.00

Tilmelding

Seneste tilmelding er 20. maj 2022. Tilmeldingen til konferencen er bindende. Pladsen kan dog overdrages til en kollega.

Ændring i tilmelding kan ske indtil d. 13. maj 2022

Pris

1.995 kr. per deltager

Kontakt og spørgsmål

Student Maja Noer Olsgaard, mano@kl.dk, tlf. 3370 3731

Chefkonsulent Helle Steiness Olsen, hso@kl.dk, tlf. 3370 3889

Specialkonsulent Jette Kyhl, jeky@kl.dk, tlf. 3370 3776

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk
 @kommunerne

Produktion: Kommuneforlaget A/S
Design: e-Types
Foto: Jakob Carlsen